

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

536. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EHSV, 11. 7. 2018–12. 7. 2018

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009, pokud jde o některé poplatky za přeshraniční platby v Unii a poplatky za konverzi měny

[COM(2018) 163 final – 2018/0076 (COD)]

(2018/C 367/05)

Zpravodaj: **Daniel MAREELS**

Konzultace	Evropský parlament, 19. 4. 2018 Evropská rada, 3. 5. 2018
Právní základ	Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	7. 6. 2018
Přijato na plenárním zasedání	11. 7. 2018
Plenární zasedání č.	536
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	116/0/0

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vítá předložený návrh, díky němuž se sníží poplatky za přeshraniční platby v eurech v členských státech mimo eurozónu a bude rovněž zajištěna větší transparentnost v oblasti poplatků za konverzi měny. EHSV požaduje rychlé provedení tohoto návrhu.

1.2. Přímý dopad tohoto návrhu bude viditelný v prvé řadě v členských státech mimo eurozónu, kde stávající uplatňované vysoké poplatky za přeshraniční platby v eurech v rámci EU zmizí, neboť musí být sjednoceny s nižšími poplatky za domácí transakce v národní měně. Výbor tyto nižší poplatky vítá, neboť z nich budou mít prospěch především spotřebitelé a podniky, zejména malé a střední podniky.

1.3. Toto snížení nákladů nepochybně povede k nárůstu přeshraničního volného pohybu a rovněž volného obchodu v celé EU, a přinese tak výhody všem členským státům Unie. Výbor považuje toto prohloubení jednotného trhu a pozitivní ekonomické důsledky, které to s sebou přinese, za důležité.

1.4. Výbor vítá, že tím bude dosaženo také původního záměru jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA), aby všechny platby v eurech v EU byly považovány za platby domácí. Současně bude realizován také jednotný trh retailových finančních služeb tím, že bude ukončena stávající dichotomie na tomto trhu, která rozlišuje mezi uživateli uvnitř a vně eurozóny. Nižší poplatky, které platí uživatelé v eurozóně, se tak budou týkat také uživatelů mimo eurozónu.

1.5. Výbor v rámci svých opakovaných výzev k rozmanitosti bankovního sektoru jakožto záruky stability a efektivity systému a s ohledem na různý vývoj a výzvy do budoucnosti, před nimiž toto odvětví stojí, žádá, aby se věnovalo více pozornosti aspektu poplatků, jimž budou příslušné banky v důsledku tohoto návrhu čelit.

1.6. Účastníci trhu budou mít povinnost sdělovat celkovou výši nákladů na konverzi měn v zahraničí a uvědomit o ní dotčené strany dříve, než uskuteční zamýšlené operace. Výbor se domnívá, že tyto nové, dodatečné povinnosti týkající se transparentnosti jsou na místě, protože spotřebitelům umožní zvolit si u těchto operací správnou variantu za přiměřenou cenu. Avšak i zde je třeba mít na zřeteli technicky velmi složitou povahu této problematiky a s tím spojené náklady pro poskytovatele platebních služeb.

1.7. Závěrem by Výbor rád uvedl, že přestože se jedná o velmi technickou problematiku, skýtá bezpochyby velkou příležitost k efektivní a jasné komunikaci se všemi občany Unie. Provedené změny by měly být využity k tomu, aby se ukázalo, že EU přináší všem pozitivní změny a řeší každodenní problémy.

2. Souvislosti

2.1. Již od začátku 21. století se pracuje na harmonizaci způsobu, jakým se v Evropě provádějí bezhotovostní platby. Za tímto účelem se již při zavedení eura usilovalo o jednotný evropský trh pro platby (Single Euro Payments Area – zkráceně SEPA) ⁽¹⁾. V tomto rámci se prováděl postupný přechod od vnitrostátních k evropským platebním systémům. Tento proces byl dokončen v roce 2014.

2.2. Na základě toho mohou vlády, obchodníci a podniky díky používání identických platebních prostředků – karet, převodů a inkasa – snadno provádět své platby všude v eurozóně a Evropské unii ⁽²⁾. Bez ohledu na domovský členský stát se nyní všechny platby v rámci Evropy bez rozdílu považují za „tuzemské platby“.

2.3. Kromě toho byla zahájena i řada dalších iniciativ, jejichž cílem nebyla jen větší transparentnost poplatků za platby, ale také jejich snížení. V jejich důsledku byly mj. poplatky za přeshraniční platby v eurech v rámci Unie nyní sjednoceny s poplatky za domácí platby v eurech, a to na základě nařízení (ES) č. 2560/2001, později nahrazeného nařízením (ES) č. 924/2009.

2.4. De facto měl tento vývoj dopad pouze v členských zemích eurozóny ⁽³⁾. A také ve Švédsku, které využilo nabízenou možnost ⁽⁴⁾, kterou měly k dispozici i ostatní členské státy, rozšířit tuto právní úpravu i na národní měnu.

2.5. V rámci „Akčního plánu finančních služeb pro spotřebitele: lepší produkty a širší výběr“ z března 2017 se Komise zavázala k tomu, že představí opatření na snížení poplatků za přeshraniční transakce ve všech členských státech a že přezkoumá postupy používané při dynamickém přepočtu měn ⁽⁵⁾.

2.6. Předkládaný návrh ⁽⁶⁾ změny výše uvedeného nařízení (ES) č. 924/2009 chce výhodu výše uvedené úpravy pro transakce v eurech v rámci EU rozšířit ve prospěch osob a podniků i v členských státech mimo eurozónu. Poplatky za přeshraniční platby v rámci EU lze tudíž snížit tak, že se sjednotí s poplatky za domácí transakce v národní měně členského státu.

2.7. Současně ⁽⁷⁾ jsou stanoveny dodatečné povinnosti týkající se transparentnosti postupů konverze měny. Díky nim budou poplatky za přeshraniční transakce v budoucnu zveřejňovány.

⁽¹⁾ O jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA) viz internetové stránky Evropské rady pro platební styk: <https://www.europeanpaymentscouncil.eu/>.

⁽²⁾ Geografická oblast působnosti systémů SEPA zahrnuje aktuálně přes 34 zemí a oblastí: 28 členských států EU a Island, Norsko, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Monako a San Marino. Viz internetové stránky uvedené v poznámce pod čarou č. 1.

⁽³⁾ A tudíž pro platby v eurech.

⁽⁴⁾ Možnost poskytnutá ve prospěch všech členských států v nařízení (ES) č. 2560/2001 a jeho nástupci, nařízení (ES) č. 924/2009 o přeshraničních platbách.

⁽⁵⁾ Viz COM(2017) 139 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017DC0139>. Viz zejména navrhovaná opatření 1 a 2.

⁽⁶⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009, pokud jde o některé poplatky za přeshraniční platby v Unii a poplatky za konverzi měny. Viz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1524213305690&uri=CELEX:52018PC0163>.

⁽⁷⁾ V témže návrhu nařízení.

2.8. Výbor vítá, že je účastníkům trhu při konverzi měn uloženo také několik dodatečných povinností týkajících se transparentnosti. Zainteresovaným stranám tak bude celková výše nákladů na přeshraniční transakci známa dříve, než zamýšlené operace uskuteční.

3. Komentáře a připomínky

3.1. Výbor vítá návrhy, kterými se výhody spojené s oblastí SEPA rozšiřují na občany a podniky z členských států mimo eurozónu. Díky nim se v zásadě sníží poplatky za přeshraniční platby v eurech v EU, zejména v posledně jmenovaných členských státech. Současně a navíc se rozšíří povinnosti týkající se transparentnosti v souvislosti s poplatky za konverzi měn.

3.2. Tyto návrhy tedy přispívají k uskutečnění jednotného trhu retailových finančních služeb tím, že pomohou ukončit stávající dichotomii na trhu pro přeshraniční platby v eurech v rámci EU. Uživatelé v eurozóně mohou pro tento druh plateb plně využívat výhod oblasti SEPA, avšak uživatelé v členských státech, které nemají euro jako měnu, dosud tuto možnost nemají.

3.3. Většina uživatelů v eurozóně může uvedené platby provádět za nízké nebo dokonce zanedbatelné poplatky, avšak u uživatelů mimo eurozónu tomu tak není. Ti za tyto operace platí zpravidla vysoké poplatky. Je dobré a velmi důležité, že tomu tak již v budoucnu nebude. Poskytovatelé platebních služeb v těchto členských státech budou muset své poplatky za přeshraniční transakce v eurech sjednotit s – obvykle nižšími – poplatky za domácí transakce v národní měně.

3.4. Toto snížení poplatků by mělo mít pozitivní dopady na přeshraniční volný pohyb a přeshraniční volný obchod v EU, a to ve všech členských státech. Spotřebitelé mimo eurozónu tak získají snazší přístup na trhy v eurozóně, které z toho pak také budou mít prospěch. Tentýž snazší přístup platí také pro firmy, zejména pro malé a střední podniky, které tím budou moci zlepšit svou pozici na trzích a budou moci být konkurenceschopnější, což jim opět přinese výhody.

3.5. EHSV podporuje rozhodnutí zaměřit navrhované opatření na operace v eurech. Ve svém doporučení k „Akčnímu plánu finančních služeb pro spotřebitele“ Výbor také uvedl, že „vítá skutečnost, že Evropská komise upouští v této fázi od regulačních opatření“⁽⁸⁾. Pro dotčené členské státy, které již měly delší dobu možnost tento krok učinit, avšak neodhodlaly se k němu, to zároveň představuje velký pokrok⁽⁹⁾.

3.6. Bez ohledu na řadu dalších důvodů⁽¹⁰⁾ toto rozhodnutí také zachovává rovnováhu mezi důraznějšími požadavky poskytovatelů platebních služeb⁽¹¹⁾ i uživatelů těchto služeb⁽¹²⁾. Kromě toho navrhované řešení také lépe splňuje představu řešení „na míru“. Připouští totiž, že se budou zohledňovat specifické charakteristiky dotčených členských států a situací v těchto státech, mimo jiné na úrovni platebních systémů a poskytovatelů platebních služeb.

3.7. Aby měli spotřebitelé možnost se správně rozhodnout při konverzi měn v zahraničí, což se zatím zdá být obtížné, protože nemají vždy včas k dispozici správné informace, ukládají se i účastníkům trhu některé dodatečné povinnosti týkající se transparentnosti. Díky tomu bude celková výše nákladů na přeshraniční transakce zveřejněna a dotčeným stranám sdělena dříve, než zamýšlené operace uskuteční.

3.8. Výbor se domnívá, že tato povinnost týkající se transparentnosti, která je ku prospěchu uživatelů a spotřebitelů, je velmi důležitá, stejně tak jako bezpečnost transakcí. Stejná důležitost se přikládá také stanovení horní hranice pro poplatky za takové služby, do doby, než budou přijata konkrétní definitivní prováděcí opatření⁽¹³⁾. Pro poskytovatele platebních služeb je to velmi komplexní a závažný problém, a proto by se měla věnovat jistá pozornost i s tím spojenému aspektu nákladů.

⁽⁸⁾ Viz Úř. věst. C 434, 15.12.2017, s. 51, odstavce 1.1.

⁽⁹⁾ Viz možnost uvedená v odstavci 2.4.

⁽¹⁰⁾ Některé z nich jsou shrnuty v dokumentu FAQ: Cross border payments (Často kladené otázky: přeshraniční platby), publikovaném společně s tiskovou zprávou k současným návrhům. Viz http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-2424_en.htm.

⁽¹¹⁾ Kteří dříve podporovali status quo.

⁽¹²⁾ Kteří byli dříve zastánci toho, aby se právně upravilo ještě více operací.

⁽¹³⁾ Kvůli rychle se měnícímu prostředí a technické povaze této záležitosti je navržena lhůta maximálně 36 měsíců po vstoupení nařízení v platnost.

3.9. Náklady a nižší příjmy poskytovatelů platebních služeb v důsledku těchto návrhů nejsou zanedbatelné⁽¹⁴⁾. Dokonce i když současná situace možná není zcela uspokojivá a ztráty lze časem do určité míry zmírnit, přesto je třeba aspektu nákladů věnovat dostatečnou pozornost.

3.10. Věnovat aspektu nákladů pozornost je skutečně nutné, jak Výbor ostatně nedávno znovu poznamenal⁽¹⁵⁾ v rámci svých výzev k rozmanitosti bankovního sektoru jakožto záruky stability a efektivity systému⁽¹⁶⁾. Ostatně nelze zapomínat na to, že banky v současné době musí čelit řadě velkých výzev, mimo jiné v rámci regulace a dozoru, množství změn do budoucnosti⁽¹⁷⁾, dlouhodobě nízkým úrokovým sazbám a řadě dalších situací⁽¹⁸⁾.

3.11. Závěrem by Výbor rád uvedl, že přestože se jedná o velmi technickou problematiku, skýtá bezpochyby velkou příležitost k efektivní a jasné komunikaci se všemi občany Unie. Provedené změny by skutečně měly být využity k tomu, aby se ukázalo, že EU přináší do života podnikatelů, občanů a spotřebitelů pozitivní změny a řeší každodenní problémy lidí, např. v souvislosti s cestováním.

V Bruselu dne 11. července 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽¹⁴⁾ V důvodové zprávě návrhu je v souvislosti s přeshraničními transakcemi v eurech uváděna částka 900 milionů EUR ročně.

⁽¹⁵⁾ Viz Úř. věst. C 434, 15.12.2017, s. 51, stanovisko INT/822, odstavec 3.6.

⁽¹⁶⁾ Viz Úř. věst. C 251, 31.7.2015, s. 7, odstavec 1.1 a Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 45, odstavec 1.11.

⁽¹⁷⁾ Například ve věci finančních technologií a technologií blockchain, jakož i financování udržitelné ekonomiky. V souvislosti s akčním plánem Komise týkajícím se financování udržitelného růstu viz (https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth_en), COM(2018) 97 final.

⁽¹⁸⁾ Mimo jiné postoj EU ve věci nesplácených úvěrů (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/managing-risks-banks-and-financial-institutions/non-performing-loans-npls_en).